

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Goirle
T.a.v.
Postbus 17
5050 AA Goirle

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

7968765

Onze referentie

1462945

Uw referentie

Datum 04 april 2024
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit

Naam Havep/Van Puijenbroek
Adres Bergstraat (bij 50)
Postcode/plaats Goirle
Gemeente/provincie Goirle; Noord-Brabant;
Monumentnummer 516983

Geacht college,

Op 7 november 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- De aanvraag verduidelijken met een slooptekening.
- De nog aanwezige interieuronderdelen in het kantoor in het zicht behouden (dit is de intentie maar de uitwerking roept vragen op).
- Voor de werkzaamheden het document "Restauratieplan Kantoor Ververij, Stoommachinehuis en Fabrieksschoorsteen" volgen.
- De werkzaamheden voor zover dit restauratieplan daarin niet voorziet verder uit te voeren volgens de relevante uitvoeringsrichtlijnen voor monumenten zoals in dit advies aangegeven.

De RCE is graag betrokken bij vooroverleg over de plannen voor de stoommachine en het stoommachinehuis.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Op het terrein van de Havep/Van Puijenbroek wordt een woonwijk ontwikkeld. Enkele onderdelen van de oude fabriek blijven daarbij behouden, waaronder de drie rijksmonumenten op het terrein. Voor het toekomstige behoud en het beheer van de stoommachine wordt in het kantoor van de voormalige ververij een (beheerders)woning gerealiseerd met tussen de woning en stoommachineruimte een ontvangstruimte voor bezoekers. De schoorsteen blijft als bestaand behouden en wordt waar nodig hersteld. Onderhavige aanvraag richt zich op het restaureren en transformeren van het kantoor van de ververij en de naastgelegen volumes. Het plan kijkt ook vooruit naar de toekomstige restauratie van stoommachine en stoommachineruimte en de schoorsteen. Hiervoor is in het plan globaal een fasering aangegeven.

Motivering

Mijn waardering gaat uit naar het plan om het ensemble van kantoor, stoommachineruimte met de zeer waardevolle historische stoommachine en de schoorsteen van de oude fabriek te behouden door deze te ontwikkelen tot woning met bijeenkomstenruimte en de stoommachine museaal te beheren. Aangrenzende jongere bouwdelen zijn al eerder in gebruik genomen als energievoorziening.

Het transformeren van het kantoor en de naastgelegen volumes tot woning met bijeenkomstenruimte gaat uit van het behoud van de voorste gedeelten en gevels van deze volumes en het transformeren van de achterzijden van deze volumes met overneming van de belangrijkste karakteristieken (o.a. dakvormen, structuur).

Ik heb uw gemeente in november 2023 gewezen op de voortijdige sloop van verschillende bouwdelen achter en direct tegen de rijksmonumenten. Door de sloop resteert nu nog alleen het voorste deel van de ververij met het kantoor en de aangetaste voorgevels van de volumes tussen kantoor en stoommachinehuis. Dit heeft gevolgen gehad voor de toestand van de al in slechte staat verkerende bouwdelen maar betekent ook dat elementen (bijvoorbeeld muren en spanten) die het vooroverleg nog als te behouden waren aangegeven, mogelijk niet meer kunnen worden opgenomen in de plannen. Ik betreur de handelwijze.

Over het voorgelegde plan adviseer ik u op hoofdlijn positief. Hiermee wordt het ensemble dat nog resteert behouden en wordt een basis gelegd voor het toekomstige museale beheer en openstelling van de stoommachine van het fabriekscomplex.

Mijn aanbeveling hierbij is om de toekomst van het museale beheer van de stoommachine waarvoor nu een basis wordt gelegd, ook voor de toekomst te borgen. Blijven woning en stoommachine met elkaar verbonden, is er een stichting om zorg te dragen voor de toekomst van dit mooie concept?

Wat betreft de bouwkundige plannen voor kantoor ververij en bezoekerscentrum merk ik het volgende op.

-In de met mij gedeelde stukken ontbreekt een slooptekening.

-Uit de tekeningen blijkt dat in de verduurzamingsingrepen een genuanceerde aanpak wordt voorgestaan waarbij bijvoorbeeld voor de te behouden vensters in de voorgevels achterzetramen worden toegepast en nieuwere ramen aan het achtergebied isolatieglas. De omgang met het interieur van het kantoor waarin zich nog een aantal historische elementen bevinden (o.a. kast, trap, betegelde wand in de aanbouw) is minder duidelijk. Ik adviseer ook hier de ingrepen zo de detailleren dat deze onderdelen als verwijzing naar het historische kantoor aanwezig en in het zicht blijven. In het plan lijkt nu bijvoorbeeld te worden uitgegaan van het afdekken van de tegels met een voorzetwand. Hiervoor zijn betere alternatieven.

- Voor de werkzaamheden dient het Restauratieplan Kantoor Ververij, Stoommachinehuis en Fabrieksschoorsteen; versie 26-07-23, te worden gevolgd. De eveneens ingediende 'Bouwkundige benadering verbouwing voormalig fabriekscomplex Havep aan de Watermolenstraat 9 te Goirle' is hiermee deels in tegenspraak en zorgt onvoldoende voor het behoud van monumentale waarde. De status van beide stukken ten opzichte van elkaar in de aanvraag is ook onduidelijk.

-De werkzaamheden voor zover het Restauratieplan daarin niet voorziet dienen uitgevoerd te worden volgens de relevante uitvoeringsrichtlijnen voor monumenten en dit betekent dat het van belang is om een ter zake kundige uitvoerder bij de plannen te betrekken:

Historisch metselwerk - Uitvoeringsrichtlijn URL 4003

Historisch voegwerk - Uitvoeringsrichtlijn URL 4006

Historische houtconstructies - Uitvoeringsrichtlijn URL 3001

Historisch metaal (ferro) - Uitvoeringsrichtlijn URL 4012

Historisch pannendak - Uitvoeringsrichtlijn URL 4014

Ik maak u erop attent dat voor uitvoering van restauratiewerk aan het stoommachinehuis en de stoommachine, mede gelet op de beoogde aanpassingen en werkzaamheden, nauw overleg met de RCE van belang is en een vergunning benodigd is (de werkzaamheden zijn nu niet in deze aanvraag uitgewerkt en maken dus geen deel uit van de onderhavige aanvraag).

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift verleende omgevingsvergunning

Graag wijs ik u op de verplichting in artikel 10.22a van het Omgevingsbesluit om de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap binnen een week na verlening van een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit een afschrift van de vergunning toe te zenden. Dit kan door toezending aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, via de Samenwerkingsfunctionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Onze referentie

1462945